

[Racio-mont; društvo za reviziju]

“JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE” PODGORICA

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ZA GODINU KOJA SE
ZAVRŠAVA SA 31.12.2022 GODINE

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

-Za vlasnike “JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE” PODGORICA

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI – FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Pozitivno mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja preduzeća “JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE” PODGORICA (u daljem nastavku preduzeće), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji na dan 31.12.2022 godine, iskaz o ukupnom rezultatu za godinu koja se završava na dan 31.12.2022 godine i napomene uz finansijske iskaze.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji daju objektivni i fer prikaz po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije “JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE” PODGORICA na dan 31.12.2022 godine, njene finansijske uspješnosti i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2022 godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA), naše odgovornosti u skladu sa standardima (ISA) su detaljno opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja, Mi smo nezavisni u odnosu na preduzeće “JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE” PODGORICA u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Crnoj Gori, i ispunili smo druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo iznijeli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima. Pored pitanja koja su opisana u odjeljku Osnova za mišljenje odredili smo da su najbitnija sledeća pitanja bila od najvećeg značaja za reviziju finansijskih izvještaja:

Posebna pažnja je bila posvećena reviziji pozicije potraživanja i njihove prezentacije i na osnovu adekvatne dokumentacije smo se uvjerali u pravilnu prezentaciju ove pozicije, za koju postoje uredno ovjerene konfirmacije i ostala prateća dokumentacija, kojom se potvrđuje nastanak i postojanje potraživanja na dan 31.12.2022 godine.

Posebna pažnja je bila posvećena reviziji pozicije obaveze iz poslovanja i njihove prezentacije i na osnovu adekvatne dokumentacije smo se uvjerali u pravilnu prezentaciju ove pozicije, za koju postoje uredno ovjerene konfirmacije i ostala prateća dokumentacija, kojom se potvrđuje nastanak i postojanje obaveza na dan 31.12.2022 godine.

Posebna pažnja je usmjerena bila na odmjerenje imovine na 31.12.2022 godine. Izvršena je procjena imovine i adekvatno proknjižena na datum bilansa. Revizor je testirao način evidentiranja iste procjene i utvrdio da nema materijalno pogrešnih prikaza.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu finansijskih iskaza koji pružaju istinit i objektivni prikaz u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za druge finansijske izvještaje u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Crne Gore, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške. Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti preduzeća "JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE" PODGORICA da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira preduzeće ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi. Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja preduzeća.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da li finansijski izvještaji uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne prikaze ako takvi iskazi postoje, iako je revizija pravilno planirana i sprovedena. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa ISA standardima, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilazanje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole entiteta.
- Vršimo procjenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na

povezana objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije. Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Ostali regulatorni zahtjevi

Revizor je izvršio reviziju finansijskih izvještaja i nije primijetio materijalno pogrešne prikaze u tekućem periodu finansijskih izvještaja.

Racio-Moni doo; društvo za reviziju

Predrag Rakočević - Ovlašćeni revizor

Mladen Rakočević – Ovlašćeni revizor
(partner u angažovanju)

Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore

Podgorica

Br: 04-1745

Datum: 2.06. 2023 godine

Predmet: Izjava revizoru

Ugovorom o vršenju revizije finansijskih iskaza **Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore** za period od 01.01.2022 do 31.12.2022 godine utvrđena je obaveza naručioca revizije da revizoru u pismenoj formi potvrdi date izjave koje je revizor zahtijevao u postupku revizije.

Shodno prednjem potvrđujemo date izjave na zahtjev ovlaštenog revizora Rakočević Predraga i Rakočević Mladena („Racio Mont“ DOO Kolašin):

1. Svjesno prihvatamo odgovornost za finansijske iskaze sastavljene i objavljene za izvještajni period od 01.01.2022 do 31.12.2022 godine koji su bili predmet revizije,
2. Sve poslovne transakcije u izvještajnom periodu su dokumentovane, odnosno za svaku poslovnu transakciju formirana je odgovarajuća dokumentacija, odnosno ne postoje poslovne transakcije za koje nije formirana odgovarajuća dokumentacija,
3. Sva poslovna dokumentacija za izvještajni period je registrovana u računovodstvu naručioca revizije,
4. Rukovodstvo i lica koja imaju značajnu ulogu u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, ili lica koja mogu imati materijalno značajan uticaj na računovodstvene izvještaje, nijesu bila uključena u nezakonite radnje u pripremanju i objavljivanju finansijskih iskaza koji su bili predmet revizije ili druge prevarne radnje.
5. Revizoru smo u postupku revizije stavili na raspolaganje sve poslovne evidencije i potkrepljujuću dokumentaciju i sve zapisnike inspeksijskih organa i organa upravljanja,
6. U računovodstvenim izvještajima nema materijalno značajnih pogrešnih iskazivanja ili propusta;
7. Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima zakonodavnih i izvršnih organa koji bi, u slučaju njihovog nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na računovodstvene izvještaje;
8. Ne planiramo da napustimo sadašnju osnovnu djelatnost.
9. Smatramo da su značajne postavke korišćene za izradu računovodstvenih procjena osnovane i dosledne.

RUKOVODILAC RAČUNOVODSTVA:

SMC

IZVRŠNI DIREKTOR:

Mladen Rakočević

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan 31.12.2022. godine

Broj iskaza

108662/2022

Popunjiva pravno lice	
Matični broj: 02039460	Šifra djelatnosti: 9104
Popunjiva: Ljiljana Šćepanović Bošković	
Naziv: "JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE" PODGORICA	
Sjedište: RADOMIRA IVANOVIĆA BR. 2 , PODGORICA, CRNA GORA	

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuca godina	Prethodna godina - krajnje stanje	Prethodna godina - početno stanje
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		3809906	2149070	2599582
01	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003		49184	25967	31560
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005		49184	25967	31560
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				
	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008		3760722	2123103	2568022
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009		2785829	1342586	1397062
023	2. Postrojenja i oprema	010		945615	742817	831182
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011		29278	24700	24700
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014		29278	24700	24700
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015			13000	315078
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016				

030, 039 (dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033 (dio ,039 (dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				
031 (dio ,032 (dio ,039 (dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019				
033 (dio ,039 (dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031 (dio ,032 (dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
032 (dio ,034,0 35,036, 039 (dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)	022				
038,03 9(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023				
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024				
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		794108	924781	212460
	I. ZALIHE (027 do 030)	026		74208	77587	66968
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027				
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029		69916	74432	66968
15	4. Dati avansi	030		4292	3155	
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		140451	45064	97858
202,20 3,209 (dio)	1. Potraživanja od kupaca	032		107324	23461	33055
200,20 9(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033				
201,20 9(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034				
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035		33127	21603	64803
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036		24991		

27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037		2512	15013	59580
21, 22 ,osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038		5624	6590	5223
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039				
236 (dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namijenjeno trgovanju	040				
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli	041				
23 osim 236 (dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042				
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043		579449	802130	47634
04	V. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044				
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045		73414	20737	35300
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		4677428	3094588	2847342
	PASIVA					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		2087130	1040106	791026
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		1	1481507	1481507
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103				
320	III. EMISIONA PREMIJA	104				
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105		3138293		
321	1. Zakonske rezerve	106				
322 (dio)	2. Statutarne rezerve	107		1481506		
322 (dio)	3. Druge rezerve	108				

330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	4. Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		1656787		
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacije rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110				
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111		-1051164	-441401	-690481
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112		887268	667246	667246
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113			249548	
350	3. Gubitak ranijih godina	114		1356548	1358195	366913
351	4. Gubitak tekuće godine	115		581884		990814
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		1085012	148305	247982
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118		478809	80245	100000
404 (dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119		118809		
400 (dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120				
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121		360000	80245	100000
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122		606203	68060	147982
414, 415	1. Dugoročni krediti	123		20418	68060	113836
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124		585785		34146
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125		280084	43521	38802

495 (dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126		695902	771099	883714
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		529300	1091557	885818
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128				
	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129		529300	1091557	885818
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio) ,426 i 429 (dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130				
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio) i 429 (dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131		322848	45776	115854
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132		3000	1586	2904
433, 434, 440- 449	4. Obaveze prema dobavljačima	133		167767	122294	95612
439 (dio)	5. Obaveze po mjenicama	134				
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135				
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136				
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		35685	921901	671448
439 (dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138				
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139		48989	904895	665079
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140		-13304	-5040	6369
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141			22046	

427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142				
490, 491, 494, 495 (dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143				
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		4677428	3094588	2847342

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 30.06.2023.

Datum obrade 30.06.2023.

Datum štampe 30.06.2023.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Ljiljana Šćepanović Bošković

M.P.

Odgovorno lice

Vladimir Martinovic

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

Broj iskaza

108662/2022

Popunjiva pravno lice	
Matični broj: 02039460	Šifra djelatnosti: 9104
Popunjiva: Ljiljana Šćepanović Bošković	
Naziv: "JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE" PODGORICA	
Sjedište: RADOMIRA IVANOVIĆA BR. 2 , PODGORICA, CRNA GORA	

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201		1893823	1695249
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204		1450484	2195033
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205		1433584	2192434
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206		16900	2599
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210+210a)	208		1111867	812595
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	209		203920	278070
53, 54 (dio) i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210		689211	307974
540	c) Amortizacija	210 a		218736	226551
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		2712592	2460716
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212		2119469	1515548
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213		593123	945168
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214		21198	195625
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		499434	429168
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216		72491	320375
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217			

580, 581, 582, 589(dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589(dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	219			
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220		15340	322758
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221		-495492	294213
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222			
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226		1771	1158
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229		1771	1158
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230			
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233			
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235 -236)	234		-9427	-4887

683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235			
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236		9427	4887
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		18106	10651
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240		18106	10651
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		-25762	-14380
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		-521254	279833
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		-521254	279833
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		60630	17327
721	1. Tekući porez na dobit	246			22046
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		60630	-4719
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		-581884	262506
	VI. Bruto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom / (250 do 257)	249		1656787	
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250		1656787	
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			

332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda u vezi sa drugim stavkama rezultata /povezanim sa kapitalom/	258			
	VIII. Neto rezultat drugih stavki rezultata povezanih sa kapitalom/ (249-258)	259		1656787	
	IX. Neto sveobuhvatni rezultat (248+259)	260		1074903	262506
	X. Zarada po akciji	261			
	1. Osnovna zarada po akciji	262			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica	264			
	XII. Neto rezultat koji pripada učešćima koji ne obezbjeđuju kontrolu	265			

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 30.06.2023.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Odgovorno lice

Datum obrade 30.06.2023.

M.P.

Datum štampe 30.06.2023.

Ljiljana Šćepanović Bošković

Vladimir Martinovic

1. OPŠTI PODACI O DRUŠTVU

Svoju djelatnost Društvo obavlja pod nazivom „ Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore “- Podgorica, (u daljem tekstu Društvo).

Dana 03.06.2003. godine u Centralnom registru privrednih subjekata u Podgorici, Društvo je registrovano kao ustanova za djelatnost botaničkih i zooloških vrtova i nacionalnih parkova , sa sjedištem u Podgorici i registarskim brojem 5-80013171/001. Posljednja promjena podataka u Centralnom registru Privrednih subjekata u Podgorici izvršena je 23.11.2022.godine, registracijom promjene podataka, pod registracionim brojem 5-80013171/19

Društvo je za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. obavljalo privrednu djelatnost sa sledećim registracionim oznakama:

Pun naziv Društva: Društvo sa ograničenom odgovornošću. „JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE -Podgorica;

Skraćeni naziv: JAVNO PREDUZEĆE ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE;

Mjesto: Podgorica;

Adresa: Trg Bećir Bega Osmanagića br 16;

Šifra osnovne djelatnosti: 9014;

Naziv osnovne djelatnosti: djelatnost botaničkih i zooloških vrtova i nacionalnih parkova;

Matični broj: 02039460;

Poreski identifikacioni broj: 02039460;

PDV broj: 30/31-02889-1;

Oznaka i broj rješenja u Centralnom registru privrednih subjekata: 80013171;

Prosječan broj zaposlenih u 2022. godini je bio 321, dok je na dan 31. 12. 2021. bilo zaposleno 307 lica.

U skladu sa članom 5. Zakona o računovodstvu ("Službeni list CG", br. 145/21) Društvo je razvrstano u malo pravno lice.

Finansijsko računovodstvo odvija se preko softvera za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promjena. Glavna knjiga finansijskog računovodstva odgovara načelima urednog knjigovodstva.

Finansijski iskazi su odobreni za izdavanje od strane Upravnog odbora i Izvršnog direktora dana 18.05.2023. godine.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA

2.1. Osnove za sastavljanje finansijskih iskaza

2.1.1. Izjava o usaglašenosti

Finansijski iskazi Društva su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni list CG", br. 145/21) i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

2.1.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI i MRS

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu MRS odnosno MSFI koji su bili u primjeni na dan 1. januara 2013. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Crne Gore.

Na osnovu Zakona o računovodstvu, Društvo je u obavezi da sastavlja finansijske iskaze po MRS - Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno po MSFI- Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, koje je objavio IASB - Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i utvrdio i objavio organ državne uprave nadležan za poslove finansija, odnosno pravno lice kojem je povjereno vršenje tih poslova, koje je od odgovarajućeg organa IFAC- Međunarodna federacija računovođa, dobilo pravo na prevod i objavljivanje. Nadležno pravno lice kome su povjereni poslovi računovodstva u navedenom smislu je Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore.

Do datuma sastavljanja finansijskih iskaza za 2022. godinu izvršen je prevod i objavljivanje zvaničnih tekstova MRS/MSFI koji su na snazi za računovodstvene periode koji počinju 01. januara 2019. godine ili kasnije, ne uključujući izmjene koje još nisu stupile na snagu. Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore, kao nadležno pravno lice, 12.07.2022. godine izdao je obavještenje u kome je navedeno da od prevedenih i zvaničnih tekstova MSFI u Crnoj Gori, MSFI 16-Lizing i MSFI 14-Regulisana vremenska razgraničenja se primjenjuje od 01.01.2021. godine, zvanična primjena MSFI 9 (za privredu) i MSFI 15 se odlaže, kao i da je dozvoljena ranija primjena MRS/MSFI čija se zvanična primjena odlaže.

Rukovodstvo Društva analizira promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojene Standarde i tumačenja izdata nakon 01. januara 2019. godine, i nakon ustanovljavanja Standarda i tumačenja koji su relevantni za Društvo, ima namjeru da iste primjeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu obavezni za primjenu u Crnoj Gori. Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda i primjeni Standarde na način kako je to navedeno u obavještenju Instituta serifikovanih računovođa od 12.07.2022. godine. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

S obzirom na naprijed navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahtjeva MSFI, računovodstveni propisi u Crnoj Gori mogu odstupati od zahtjeva MSFI, što može imati uticaj na realnost i objektivnost

priloženih finansijskih iskaza. Shodno tome, priloženi finansijski iskazi se ne mogu smatrati finansijskim iskazima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 »Prezentacija finansijskih izvještaja«.

2.2. Prezentacija finansijskih iskaza

Finansijski iskazi su prikazani u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica (Sl.list CG br. 11/20 od 06.03.2020. i br.139/21 od 29.12.2021.).

Finansijski iskazi Društva su iskazani u evrima (EUR), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Euro predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Crnoj Gori i to je istovremeno i funkcionalna valuta Društva.

Uredni podaci prikazani su u EUR-ima na dan 31. decembar 2021. godine. U prikazu podataka obezbeđena je uporedivost na svakoj bilansnoj poziciji.

2.3. Računovodstveni metod

Finansijski iskazi su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrijednosti (istorijskog troška), osim ukoliko MSFI ne zahtjevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u računovodstvenim politikama.

2.4. Promjene u računovodstvenim politikama

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primjenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim finansijskim iskazima.

2.5. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski iskazi su pripremljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, što podrazumijeva da će Društvo nastaviti svoje poslovanje i u budućnosti.

3.OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Pravila procjenjivanja

Osnovne računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja godišnjeg računa za 2022. godinu su sljedeće:

3.1. Prihodi

Prihod se priznaje u bilansu uspjeha kada je povećanje ekonomskih koristi povezano sa povećanjem sredstva ili smanjenjem obaveza koje mogu pouzdano da se izmjere, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Prihodi su bruto prilivi ekonomskih koristi u određenom periodu, koji se ostvaruju iz redovnih aktivnosti Društva, kada ovi prilivi dovode do povećanja njegovog kapitala, osim onih povećanja koji se odnose na unose vlasnika u kapital. Pod prilivom se podrazumjeva i neto priliv ekonomske koristi nastao prodajom materijala i stalnih sredstava (dobici).

3.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju sve troškove direktno vezane za izvršenje osnovne djelatnosti Društva.

Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda), odnosno priznati rashodi direktno se povezuju sa priznatim приходima u poslovnom rezultatu obračunskog perioda. Rashodi se priznaju u obračunskom periodu i onda kada je nastala obaveza a nema uslova da se priznaju kao bilansna pozicija imovine.

3.3. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju prihode od kamata po osnovu potraživanja i plasmana kao i rashode kamata. Prihodi i rashodi od kamata se iskazuju u momentu obračuna prema ugovorenim kamatnim stopama.

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu preračunavanja transakcija u stranoj valuti, kao i monetarne aktive i pasive.

Takođe, prihodi po osnovu dugoročno uložених sredstava u preduzeća i banke iskazuju se u bilansu uspjeha kao finansijski prihodi u periodu u kome su nastali.

3.4. Troškovi zarada i ostali lični rashodi

U skladu sa propisima Crne Gore, Društvo je u obavezi da obustavi i uplati, u ime zaposlenih, doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima.

Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Nakon izvršenih uplata doprinosa, Društvo nema daljih zakonskih obaveza u pogledu budućeg plaćanja doprinosa ukoliko fond nema dovoljno sredstava da isplati sve beneficije zaposlenima koji su se penzionisali. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji se može refundirati ili u iznosu za koji se može umanjiti buduća obaveza za plaćanje doprinosa.

3.5. Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01, 12/02, 80/04 i "Sl. list C G", br. 40/08, 86/09, 73/10, 40/11, 14/12, 61/13, 55/16 i 146/21). Konačni iznos obaveze poreza na dobit utvrđuje se primjenom progresivnih poreskih stopa u zavisnosti od iznosa poreske osnovice utvrđene u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobit prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za stalne razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Crne Gore. Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u Bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda po odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (čl. 8 i 9 za usklađivanje prihoda i čl. 10 do 20 za usklađivanje rashoda).

Propisi u Crnoj Gori ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

3.6 Odloženi porez na dobit

Odložena poreska obaveza je iznos poreskih obaveza koje će biti plaćene u budućim periodima. Odložene poreske obaveze nastaju usled različitog načina utvrđivanja računovodstvene i oporezive dobiti. Odloženi porez utvrđuje se primjenom važeće ili očekivane poreske stope na oporezive privremene razlike.

Porezi i doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze i doprinose koji se plaćaju po republičkim i opštinskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su iskazani u bilansu uspjeha u okviru ostalih poslovnih rashoda.

3.7. Nekretnine, postrojenja i oprema

Ova imovina obuhvata zemljište, građevinske objekte, postrojenja i opremu, ostala sredstva čiji je očekivani vijek upotrebe duži od jedne godine.(knjige u biblioteci, djela likovnih umetnika, spomenike kulturne i istorijske spomenike) i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi, avanse date za njihovu nabavku i ulaganje na tuđim nekretninama i postrojenjima. Početno priznavanje vrši se po nabavnoj vrijednosti koju čini fakturna vrijednost nabavljenih sredstava, uvećana za sve zavisne troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Ukoliko knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od tržišne vrijednosti, u skladu sa paragrafom 31 MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, procjena se vrši po poštenoj vrijednosti. Pozitivni efekti procjene evidentiraju se u korist revalorizacione rezerve. Negativni efekti procjene smanjuju revalorizacionu rezervu a ako revalorizaciona rezerva ne postoji, negativni efekti procjene terete rashode obezvređenja.

Građevinski objekti, postrojenja i oprema amortizuju se u toku korisnog vijeka.

Amortizacija nekretnina postrojenja i opreme se obračunava na nabavnu odnosno procjenjenu, poštenu vrijednost na početku godine kao i na nekretnine, postrojenja i opremu stavljenju u upotrebu u toku godine, primjenom proporcionalnog metoda u toku procjenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

3.8. Amortizacija i rezervisanja

Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina i opreme obračunava se proporcionalnom metodom primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Prema pravilniku o računovdstevnim politikama amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljena osnovna sredstva primjenom sledećih amortizacionih stopa:

Amortizacione stope:	%
Poslovne i uprave zgrade od tvrdog materijala, stanovi, asfaltne i parking površine, pristaništa	2,50
Montažne zgrade, vodovod i podzemni rezervoari	5,00
Rasadnik, ribnjak, motorna vozila i čamci, putnički automobili, telefonske centrale, ugostiteljska oprema,	10,00
oprema za vršenje djelatnosti u šumarstvu, kancelarijski namještaj, Sporedni građevinski objekti, kamioni, cistijerne, vučna vozila,	

tegljači, motocikli, mopedi , džipovi, kombi vozila,	15,00
mjerni, kontrolni uređaji, uređaji i ostala oprema za čišćenje i održavanje, informatička oprema, klima uređaji	
Nematerijalna ulaganja, telefonske garniture i telefonski aparati,	20,00
Specijalni i univerzalni alat	

3.9. Zalihe

3.9.1. Zalihe materijala, rezervnih djelova i inventara sa jednokratnim otpisom i robe procenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke. Neto fakturna vrijednost je fakturna vrijednost umanjena za popuste i rabate. Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih djelova, sitnog inventara vrši se po FIFO metodi. Obračun izlaza, prodaje zaliha robe, vrši se po FIFO metodi.

Zalihe materijala, rezervnih djelova, sitnog inventara i robe koje nemaju upotrebnu vrijednost, kao i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima otpisuju se na teret rashoda perioda.

3.9.2 Dati avansi za zalihe i usluge obuhvataju avanse date za nabavku materijala, robe i usluga, zaduženjem ovog računa u korist računa sa kojeg je izvršeno plaćanje avansa. Ukoliko postoji vjerovatnoća da Društvo neće biti u stanju da realizuje sve dospjele iznose datih avansa prema ugovorenim uslovima, vrši se ispravka vrijednosti datih avansa.

3.10. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca, potraživanja iz specifičnih poslova, druga potraživanja, potraživanja za više plaćen porez na dobit i potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost.

3.11. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se gotovina u blagajni, depoziti po viđenju kao i kratkoročna visoko likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

3

.

1

2

.

A

k

t

i

v

3.13. Kapital obuhvata: osnovni kapital, ostali osnovni kapital, emisiju premiju, rezervni kapital (zakonske i statutarne rezerve), revalorizacione rezerve, nerealizovane dobitke po osnovu hartija od vrijednosti, neraspoređenu neto dobit ranijih ili tekuće godine i upisani neuplaćeni kapital.

Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrijednosti i gubitak iz ranijih godina i tekuće godine su ispravka vrijednosti kapitala.

Kapital i gubitak unose se u bilans u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti.

Revalorizaciona rezerva se smanjuje u korist neraspoređene dobiti ranijih godina kada se

- sredstvo od koga potiče revalorizaciona rezerva u potpunosti amortizuje ili proda po cijeni iznad sadašnje vrijednosti,
- za iznos gubitka prodalog sredstva od koga potiče revalorizaciona rezerva do visine revalorizacione rezerve.

Gubitak iznad vrijednosti kapitala je razlika između ukupnog gubitka i kapitala.

3.14. Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove u garantnom roku,
- rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava,
- rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za vjerovatne troškove (sudske troškove).

Ova rezervisanja Društvo procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a smanjuju se u momentu nastanka troškova za koje je izvršeno rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja ukidaju se u korist ostalih prihoda.

3.15. Dugoročne obaveze obuhvataju obaveze po dugoročnim kreditima i dugoročne obaveze po finansijskom lizingu. Dugoročne obaveze iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

3.16. Odložene poreske obaveze kvantificiraju se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i MRS 12 - Porez na dobit, a evidentiraju se na teret poreskih rashoda perioda.

3.17. Dugoročni odloženi prihod i primljene donacije obuhvataju primljene donacije i državna davanja u slučaju kada se od države dobijaju uslovi koji tek treba da se ispune a u skladu sa MRS 20 i ostalim relevantnim MSFI. Ova davanja se ne priznaju odmah kao prihod već postepeno u mjeri u kojoj se ispunjavaju postavljeni uslovi.

3.18. Zajmovi

Zajmovi od pravnih lica iskazani su po nominalnoj vrijednosti. Za pozajmljena sredstva je ugovorena kamata.

3.19. Obaveze iz poslovanja obuhvataju primljene avanse, depozite i kaucije, dobavljače, izdate mjenice i čekove povjeriocima i obaveze iz specifičnih poslova. Obaveze iz poslovanja iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

3.20. Ostale kratkoročne obaveze

3.21.1 Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada obuhvataju neto zarade i naknade zarade, kao i naknade zarada koja se refundiraju i poreze i doprinose po navedenim osnovama na teret zaposlenog i na teret poslodavca.

3.21.2. Druge obaveze obuhvataju obaveze za kamate, troškove finansiranja, dividende, za učešće u dobitku, obaveze prema zaposlenima, članovima upravnog i nadzornog odbora, obaveze prema fizičkim licima za naknade prema ugovorima i ostale obaveze.

3.22. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda obuhvataju obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost, obaveze za akcize, obaveze za poreze, carine i druge dažbine, obaveze za doprinose na teret troškova i ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine.

3.23. Obaveze po osnovu za porez na dobit obuhvataju neplaćeni porez na dobit koji je utvrđen u skladu sa Zakonom o porezu na dobit.

4. OBJELODANJIVANJA UZ FINANSIJSKE ISKAZE

4.1. Prihodi

	(u Eur)	
Poslovni prihodi	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Prihodi od prodaje	1.893.823	1.695.249
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	1.433.584	2.192.434
	<u>3.327.407</u>	<u>3.887.683</u>

4.2. Ostali prihodi

	(u Eur)	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	13.987	2.599
Prihodi od ukidanja rezervisanja	2.913	-
	<u>16.900</u>	<u>2.599</u>

4.3. Troškovi nabavne vrijednosti i troškovi materijala

	(u Eur)	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Nabavna vrijednost prodate robe	8.863	75.370
Troškovi kancelarijskog i pomoćnog materijala	65.025	65.762
Troškovi goriva i energije	130.032	136.938
	<u>203.920</u>	<u>278.070</u>

4.4. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	(u Eur)	
	2022.	2021.
Troškovi zarada i naknada zarada neto	2.119.469	1.515.548
Troškov i poreza i doprinosa na zarade na teret poslodavca	593.123	945.168
	2.712.592	2.460.716

4.5. Troškovi amortizacije

	(u Eur)	
	2022.	2021.
Troškovi amortizacije građevinskih objekata	44.822	55.463
Troškovi amortizacije opreme	59.781	95.823
Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja	8.644	7.253
Troškovi amortizacije vozila i plovila	105.022	67.793
Troškovi amortizacije inventara	467	219
Ukupni troškovi amortizacije	218.736	226.551

4.6. Troškovi rezervisanja

	(u Eur)	
	2022.	2021.
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	310.854	0
Troškovi rezervisanja za otpremnine za penzije	64.448	0
Troškovi rezervisanja za jubilarne nagrade	27.748	
Ukupni troškovi rezervisanja	403.050	0,00

4.7. Ostali poslovni rashodi

	(u Eur)	
Troškovi zakupa	67.359	53.014
Troškovi mobilne telefonije	29.347	31.960
Ostali nematerijalni troškovi	63.428	109.959
Troškovi osiguranja	22.650	19.944
Troškovi advokatskih usluga	19.946	16.778
Troškovi komunalnih usluga	18.269	7.323
Troškovi reprezentacije	14.802	5.665
Troškovi provizije banaka.	13.020	12.601
Ostali troškovi neproizv.usluga	37.340	50.730
	286.161	307.974

4.8. Ostali rashodi iz poslovanja

	(u Eur)	
	2022.	2021.
Rashodi od otpisa	10.311	10.541
Rashodi po osnovu isp.greške prethodnog perioda	5.028	312.217
	15.340	322.758

4.9. Finansijski prihodi i rashodi

(u Eur)

	2022.	2021.
Prihodi od kamata		
Prihodi od kamata	0	1
Drugi finansijski prihodi	1.771	1.157
Rashodi kamata		
Rashodi kamata kamata	18.106	10.651
Rashodi po osnovu vrijednosnog uskladjivanja	9.427	4.887
Neto finansijski prihod	(25.762)	(14.380)

4.99. Rezultat prije oporezivanja

(u Eur)

	2022.	2021.
Neto dobit / Gubitak	(521.254)	279.833
Dobitak / Gubitak	(521.254)	279.833

5. Nekretnine i oprema

(u Eur)

Nabavna vrijednost	Zemljište	Objekti	Oprema	Nematerijalna ulaganja	Ukupno
Stanje 1.01.2022. godine	322.900	1.289.137	1.370.427	25.967	3.008.431
Povećanje/revalorizacija	332.260	1.512.236	1.202.493	23.217	3.070.206
Smanjenje/revalorizacija	2.728	667.976	1.598.027	-	2.268.731
Stanje 31.12.2022. godine	652.432	2.133.397	974.893	49.184	3.809.906
Sadašnja vrijednost					
31.12.2022. godine	652.432	2.133.397	974.893	49.184	3.8009.906
Sadašnja vrijednost					
31.12.2021. godine	322.900	1.019.686	780.517	25.967	2.149.070

Procjena imovine Društva na datum 31.12.2022. godine urađena je od strane društva za reviziju, kontroling i konsalting „HLB MONT AUDIT“ DOO iz Podgorice. Zbog procedure javnih nabavki i obima posla procjena je završena 27.04.2023. godine, što je uslovalo odlaganje izrade finansijskih iskaza za 2022. godinu.

5.1. Zalihe

(u Eur)

	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
I Zalihe materijala - (1 do 6)	69.916	74.432
1.Zalihe sirovina i materijala	36.020	38.375
2.Sitan inventar	0	0
3.Ispravka vrijednosti sitnog inventara	0	0
I Sitan inventar(2-3)	0	0
4.Zalihe nedovršene proizvodnje	0	0
5.Zalihe gotovih proizvoda	33.896	36.057
3. Bruto dati avansi	4.292	3.155
4. Ispravka vrijednosti datih avansa	-	-
II Dati avansi - neto (1-2)	4.292	3.155
Ukupno zalihe i dati avansi (I+II)	74.208	77.587

Na dan 31. decembar 2022.godine zalihe Društva se uglavnom odnose na zalihe suvenira u suvenirnicama Javnog preduzeća za nacionalne parkove i u magacinu.

5.2. Kratkoročna potraživanja

Opis potraživanja	31.12.2022.	31.12.2021.
I Potraživanja		
1.Kupci u zemlji	106.719	22.773
2.Kupci u inostranstvu	605	688
3.Potraživanja za više plaćen porez na dobit	24.991	0
4. Potraživanja po osnovu PDV-a	2.512	15.013
4. Ostala potraživanja	5.624	6.588
I Ukupno (1 do 4):	140.451	45.062
II Gotovina i gotovinski ekvivalenti	579.749	802.130
III Potraživanja po osnovu PDV-a i AVR	73.414	20.737
Ukupno:	794.108	924.779

Potraživanja od kupaca u zemlji u neto iznosu data su u sljedećem tabelarnom pregledu:

Kupci u zemlji	Iznos neto potraživanja na dan 31.12.2022.	Udio % u ukupnim potraživanjima
13.Jul Plantaže AD	44,135,00 €	41.36
Turistički centar Durmitor doo	23,486,00 €	22.01
Plavnica doo	10,300,00 €	9.65
Kljajevića Luka	8278,00€	7.76
Šljivančanin Miroslav	3352,00€	3.14
Doo Niksen-Trade-Čavor	2729,14€	2.56
Kompas Montenegro doo	2164.10€	2.03
Most Adventures doo	2000,00€	1.87
Red Rok doo	2000,00€	1.87
Mac Sun DMC Montenegro doo	1379.65€	1.29
Smokvica doo	1080,00€	1.01
Uživaj u prirodi doo	1066.23€	1.00
Madera MD doo	879,00€	0.82
Mercator CG doo	685.50€	0.64
Ostali kupci u zemlji	3184,00€	2.98
Ukupna potraživanja od kupaca u zemlji	106,719 €	100

5.3. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	(u Eur)	
	2022.	2021.
Gotovina u blagajni	998	998
Stanje na računima kod poslovne banke	578.451	801.132
	579.749	802.130

Društvo je obavljalo finansijsko poslovanje u 2022. godini preko sljedećih glavnih računa otvorenih kod poslovnih banaka u zemlji:

	Broj računa	Stanje na dan 31.12.2022.
HIPOTEKARNA BANKA	520-41707-84	486.619,66
CKB BANKA	510-5848-53	46.491,11
PRVA BANKA	535-18253-28	26.280,00

Društvo je u skladu sa članom 21. Zakona o računovodstvu usaglasilo stanje novčanih sredstava sa bankama kod kojih je obavljalo svoje poslovanje.

5.4. Aktivna vremenska razgraničenja

EUR-a

Opis	31.12.2022.	31.12.2021.
Aktivna vremenska razgraničenja	73.414	20.737

Na dan 31.12.2022. godine društvo je iskazalo Aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od 73.414 EUR-a koja se odnose na potraživanja od donatora za projekat Pacon.

5.5. Kapital

	Iznos (u Eur)
Državni kapital	1
Statutarne rezerve	1.481.506
revalorizacione rezerve	1.656.787
neraspoređeni gubitak prethodnih godina	(1.356.548)
neraspoređena dobit prethodnih godina	887.268
gubitak tekuće godine	(581.884)
	<hr/> 2.087.130 <hr/> <hr/>

U cilju usaglašavanja kapitala sa evidencijom u CRPS donesena je odluka da se kapital koji se u proteklom periodu evidentirao kao državni kapital preknjiži u korist statutarne rezerve koje nije moguće otuđiti niti koristiti za pokriće gubitaka. Procjenom imovine stvorene su pozitivne revalorizacione rezerve u iznosu 1.656.787 eura. Ostale promjene na kapitalu u toku 2022. godine odnose se na gubitak ostvaren poslovanjem u toku kalendarske godine.

5.6. Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze

	EUR-a	
	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
1. Dugoročna rezervisanja	478.809	80.245
2. Dugoročni krediti IRF	20.418	68.060
3. Ostale dugoročne obaveze -reprogram poreskog duga	585.785	0
Ukupno (1+2+3)	1.085.012	148.305

Dugoročna rezervisanja se odnose na rezervisanja za otpremnine zaposlenih u iznosu 91.061 eura i rezervisanje za jubilarne nagrade u iznosu 27.748 eura shodno izvještaju ovlaštenog aktura, kao i rezervisanja po osnovu mogućeg gubitka sudskih sporova u iznosu 360.000. eura shodno izvještaju pravnog zastupnika Društva.

5.7. Odložene poreske obaveze

EUR-a

	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
Odložene poreske obaveze po osnovu (a do c)	280.084	43.521
a) revalorizacije obračunate po stopi poreza na dobitak (paragraf 61 i 62 MRS 12)	240.135	-
b) poslovnih kombinacija (paragraf 66 MRS 12)	-	-
c) po drugim osnovama	39.949	43.521
Ukupno:	280.084	43.521

Odložene poreske obaveze se odnose na privremene razlike između iznosa po osnovu poreske obaveze iskazanih u poreskom bilansu i iznosa u finansijskim iskazima Društva.

5.9. Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije

EUR-a

	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
1. Odloženi prihodi i primljene donacije	695.902	771.099
Ukupno	695.902	771.099

Kratkoročne obaveze

5.7.1. Kratkoročne finansijske obaveze prema licima koja nisu matična i povezana lica

	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	322.848	45.776
Ukupno obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	322.848	45.776

Kratkoročne finansijske obaveze se odnose na dio poreskog reprograma koji dopijeva u roku od godinu dana 275.206,3 i neotplaćeni kratkoročni dio kredita od IRF-a u iznosu od 47.641.36 eura.

5.7.2. Kratkoročne obaveze iz poslovanja

	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
1. Primitveni avansi, depoziti i kaucije	10.669	18.794
2. Obaveze prema dobavljačima	160.098	105.086
2.1 Dobavljači u zemlji	159.851	104.839
2.2 Dobavljači u inostranstvu	247	247
3. Obaveze po mjenicama	-	-
4. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	0	0
4.1 Dobavljači matično i zavisna pravna lica	-	-
4.2 Kratkoročne fin. obav. prema mat. i zav. prav. licima	-	-
5. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima		
5.1 Dobavljači-ostala povezana pravna lica		-
5.2 Kratkoročne fin. obav. prema ostalim pov. prav. licima	-	-
6. Ostale obaveze iz poslovanja, ostale kratkoročne obaveze i PVR	48.989	921.901
Kratkoročne obaveze iz poslovanja (1 do 6)	206.452	1.045.781

Obaveze prema dobavljačima u iznosu od 159.850,63 EUR prikazane su u narednoj tabeli:

Dobavljači u zemlji	31.12.2022.	Struktura %
"Bombeton" d.o.o.	33.053,90 €	20,68
Solana "Bajo Sekulić"	29.100,50 €	18,20
"Lovćen osiguranje" a.d.	9.632,99 €	6,03
Studio "Lasso" d.o.o.	9.129,45 €	5,71
"G Tech" d.o.o.	8.086,14 €	5,06
"Plavnica" d.o.o.	7.582,80 €	4,74
"Grawe osiguranje" a.d.	6.488,20 €	4,06
"Jugopetrol" a.d.	5.638,19 €	3,53
"Elektrodistribucija" Ulcinj - Solana	5.596,66 €	3,50
"Merkator International" d.o.o.	4.802,61 €	3,00
"Crnogorski Telekom" a.d.	3.527,92 €	2,21
"Tekom Promet" d.o.o.	2.288,32 €	1,43

"Elektrodistribucija " Žabljak	1.956,54 €	1,22
"Castelana" d.o.o.	1.776,28 €	1,11
Advokat Petar Martinović	1.566,13 €	0,98
Ostali dobavljači	29.624,00 €	18,53
Ukupno:	159.850,63 €	100,00

5.8.3 Ostale kratkoročne obaveze i PVR

	2022.	(u Eur) 2021.
Obaveze ze bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	48.743	904.370
Obaveze za ostale naknade troškova zaposlenih i po osnovu ugovora o djelu	246	525
	48.989	904.895

Dana 06.09.2022. zaključen je sporazum o reprogramu poreskog potraživanja broj 17/01-2-2001/2-2022, zbog čega su obaveze za doprinose na zarade obuhvaćene tim sporazumom reprogramirane na period od 5 godina i klasifikovane kao dugoročne obaveze.

5.9. Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda

	2022.	(u Eur) 2021.
Ostale obaveze za poreze i druge dažbine	(13.304)	(5.040)
Obaveze po osnovu poreza na dobit	-	22.046
	(13.304)	17.006